

بررسی رعایت بهداشت دست در بیمارستان های ایران: مطالعه مروری

شهرزاد اشجع اردلان^{1,2} اکبررسولی^{1,2}

1. دانشجوی کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

ak-rasouli@student.tums.ac.ir

2. انجمن کارآفرینی در سلامت، مرکز پژوهش های علمی دانشجویان، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

مقدمه و هدف: مسئله عفونت های بیمارستانی، یکی از عوارض جانبی مراقبت از بیماران است که رسماً از قرن چهارم و با تاسیس بیمارستان آغاز شد. عفونت های بیمارستانی و مراقبتهای بهداشتی درمانی یکی از شایع ترین و مهمترین علل مرگ و میر و افزایش معلولیت در بیماران بستری در بیمارستان های کشور های در حال توسعه و پیشرفته محسوب می شود. رعایت بهداشت دست روشی بسیار ساده، موثرترین و کم هزینه ترین، در کاهش عفونت های بیمارستانی، جلوگیری از گسترش مقاومت ضد میکروبی و افزایش بیماران می باشد. لذا این مطالعه با هدف مروری بر رعایت بهداشت دست در بیمارستانهای ایران صورت گرفت.

روش کار: مطالعه حاضر به صورت مروری نظام مند است. جستجوی مقالات از پایگاه اطلاعاتی Magiran, Iranmedex, Google Scholar, SID با کلید واژه های فارسی بهداشت دست، عفونت های بیمارستانی و ایران در فاصله سالهای 80-96 با معیار دسترسی به مقاله اصیل، تکراری نبودن در پایگاه های داخلی انجام شد و با کلید واژه انگلیسی Hospital, Hand Hygiene, Infections در پایگاه خارجی در فاصله سالهای 2012-2016 با معیار روز آمد بودن انجام شد. از میان 35 مقاله، 16 مقاله معتبر و مرتبط با موضوع، وارد مطالعه شدند.

یافته ها: 17 مقاله از نظر بهداشت دست مورد بررسی قرار گرفت. بررسی ها نشان دهنده ی محدودیت مطالعات در زمینه بهداشت دست در بیمارستانهای ایران می باشد. اکثر مطالعات بر کادر پرستاری تمرکز داشتند؛ که گروه های مختلف بهداشتی و درمانی در اجرای بهداشت دست متفاوت بودند، بدین صورت که پزشکان در بهداشت دست ضعیف تر از پرستاران عمل کرده اند. در برخی موارد عملکرد و پذیرش مناسب کارکنان و در برخی نشان دهنده ی عملکرد پایین تر از حد انتظار بوده است. در این بررسی های صورت گرفته تنها یک مطالعه با هدف ارتقا بهداشت دست، یافت شد و نتیجه این نشان دهنده بهبود عملکرد کارکنان از نظر بهداشت دست بود.

نتیجه گیری: باتوجه به نتایجی که به دست آمد، میانگر ضعیف بودن بهداشت دست در محیط های بیمارستانی هستند. با وجود اهمیت بهداشتی کردن دست در پیشگیری از عفونت های بیمارستانی، هنوز این مسئله به عنوان سیاست مسئولین و مدیران بهداشتی جهان تبدیل نشده است. بنابراین انجام مطالعات بیشتری در جهت افزایش آگاهی، عملکرد و نگرش پرستاران و گروه های مختلف کادر درمانی ضروری است.

کلید واژه ها: بهداشت دست، عفونت های بیمارستانی، رعایت بهداشت، ایران